

**STAROSTWO POWIATOWE
W BIELSKU PODLASKIM**

**POWIATOWY PROGRAM
ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPCZOŚCI ORAZ
OCHRONY BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI**

I

PORZĄDKU PUBLICZNEGO

Celem programu jest:

- zmniejszenie zagrożenia, ograniczenie przestępczości, wzrost bezpieczeństwa,
- obniżenie subiektywnego poczucia lęku,
- wzrost prestiżu instytucji działających na rzecz bezpieczeństwa,
- dążenie do wykształcenia wśród społeczeństwa odczucia o wspólnej odpowiedzialności społecznej za swoje bezpieczeństwo,
- inicjowanie działań zmierzających do realnego poczucia poprawy bezpieczeństwa przez przeciętnego obywatela,
- przeciwdziałanie demoralizacji nieletnich i zagospodarowanie czasu wolnego młodzieży,
- monitoring stanu bezpieczeństwa w powiecie.

Autorzy programu są świadomi, iż zaprezentowane cele, zadania nie są jedynym i wyłącznym sposobem budowania ładu społecznego i poczucia bezpieczeństwa mieszkańców powiatu. Są natomiast bardzo ważnym programem walki ze złem społecznym.

Program jest przede wszystkim przejawem strategii profilaktycznej mającym objąć cały powiat, skupić i koordynować działania społeczności lokalnej. Zdając sobie sprawę z konieczności tworzenia warunków, w których wszystkie podmioty zainteresowane bezpieczeństwem i działaniami profilaktycznymi działać powinny wspólnie, a nie obok siebie, wdrożenie programu jest przedsięwzięciem niezbędnym.

**POWIATOWY PROGRAM ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPCZOŚCI
ORAZ OCHRONY BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI
I PORZĄDKU PUBLICZNEGO**

I. Założenia ogólne:

1. Jest to kompleksowy program poprawy bezpieczeństwa na terenie powiatu, adresowany do wszystkich środowisk zainteresowanych ograniczeniem przestępczości i patologii.
2. Jest planem współdziałania organów państwowych, samorządowych, organizacji społecznych i młodzieżowych, społeczności lokalnej i służb powiatowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo publiczne.
3. Jest próbą zintegrowania wysiłku osób, organizacji i stowarzyszeń z organami samorządu terytorialnego, osiedlowego, spółdzielczego.
4. Ocena skuteczności programu przez mieszkańców powiatu będzie zależała od realizacji najprostszych działań, takich jak: gotowość niesienia pomocy, szybka reakcja na wezwania, itp.

II. Cele programu:

Celem głównym programu jest poprawa stanu i poczucia bezpieczeństwa mieszkańców. Działania programu zorientowane są w trzech obszarach:

1. Ograniczenie przestępczości, w tym:
 - a. czynów nieletnich,
 - b. przestępczości pospolitej (m.in. kradzieże, kradzieże z włamaniem),
 - c. przestępczości komunikacyjnej (wypadki i kolizje drogowe itp.),
 - d. przestępczości związanej z narkotykami,
2. Wzrost poczucia bezpieczeństwa, w tym:
 - a. bezpieczeństwo dzieci i młodzieży w okresie letniego i zimowego wypoczynku oraz w czasie imprez masowych, kulturalnych, sportowych itp.,
 - b. wdrażanie technicznych i elektronicznych systemów zabezpieczeń,
 - c. minimalizowanie zagrożeń komunikacyjnych (np. progi spowalniające, właściwe oznakowanie dróg).
 - d. eliminacja miejscowych zagrożeń mieszkańców (np. utworzenie nowych parkingów, doświetlenie miejsc zagrożonych),
3. Ograniczenie zjawisk patologicznych, w tym:
 - a. eliminacja zagrożeń dzieci i młodzieży (m.in. zaniedbania wychowawcze)
 - b. przemocy w rodzinie,
 - c. patologii społecznej (narkomania, alkoholizm)

Innym celem powyższego programu jest:

1. pozyskanie współpracowników do realizacji programu,
2. uzyskanie akceptacji i poparcia społecznego dla prowadzonych działań,
3. stworzenie sprawnego systemu przepływu informacji pomiędzy organami wykonawczymi programu i mieszkańcami powiatu.

Osiągnięcie powyższych celów będzie możliwe poprzez:

1. prowadzenie okresowej analizy zagrożeń przestępczością i patologiami społecznymi wraz aktualizacją mapy zagrożeń, planowanie na tej podstawie przedsięwzięć zmierzających do ich ograniczenia,
2. oddziaływanie na lokalne i powiatowe organizacje, lokalny biznes oraz społeczność mieszkańców w celu włączenia ich do aktywnego uczestnictwa w poprawę bezpieczeństwa i porządku w miastach i gminach,
3. propagowanie wśród społeczności określonych form zachowania się w sytuacjach zagrożenia,
4. popularyzacja programu i pozyskiwanie jego sympatyków do współpracy,
5. prowadzenie działalności prewencyjno – wychowawczej wśród dzieci i młodzieży.

III. Partnerzy do współpracy przy realizacji programu:

Do realizacji niniejszego programu przewidziano niżej wymienione podmioty:

1. Rada Powiatu Bielskiego, Rady Gmin wchodzących w skład powiatu bielskiego, a zwłaszcza ich komisje ds. bezpieczeństwa, przestrzegania ładu i porządku, oświaty i wychowania, rozwiązywania problemów alkoholowych.
2. Komenda Powiatowa Policji w Bielsku Podlaskim,
3. Starostwo Powiatowe, Urzędy Miast i Gmin, ich wydziały i jednostki organizacyjne,
4. Dyrekcje szkół, pedagodzy szkolni,
5. Prokuratura Rejonowa,
7. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
8. Miejskie i Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej,
9. Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna,
10. Towarzystwa ubezpieczeniowe,
11. Spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe,
12. Firmy ochroniarskie,
13. Redakcje wydawnictw lokalnych,
14. Komenda Powiatowa PSP i Komendy OSP,
15. Przedstawiciele organizacji społecznych i młodzieżowych, fundacji, klubów i stowarzyszeń.

IV. Efekty:

1. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa.
2. Ograniczenie listy przestępstw na szkodę mieszkańców.
3. Pogłębienie wiedzy z zakresu bezpiecznych zachowań w życiu codziennym mieszkańców.
4. Stopniowe eliminowanie tzw. "znieczulicy społecznej" - obojętności wobec przypadków niewłaściwych zachowań (reakcja na wszelkie przestępstwa, wykroczenia, patologie, itp.).
5. Lepsze poznanie się mieszkańców w środowiskach miejskich i podjęcie współpracy w zakresie rozwiązywania problemów występujących w miejscu zamieszkania.
6. Wychowanie w społeczności mieszkańców odruchów poszanowania prawa.

V. Uwagi ogólne:

Realizacja programu pozwoli stworzyć system bezpieczeństwa publicznego. Koordynacja działań podejmowanych przez podmioty realizujące tematy cząstkowe powinna doprowadzić do uzyskania pozytywnych efektów w zakresie bezpieczeństwa mieszkańców powiatu, zmniejszenia przestępczości wśród nieletnich, ograniczenia ilości wypadków drogowych, itp.

Powyższy program osiągnie założone cele, jeżeli mieszkańcy i wszystkie zaangażowane w nim podmioty stworzą atmosferę powszechnej dezaprobaty dla najmniejszych przejawów łamania prawa i podejmą skuteczną walkę w eliminowaniu przejawów zła. Program ma w założeniach charakter dynamiczny i będzie oceniany oraz aktualizowany o programy cząstkowe. Szczegółowy zakres zadań do realizacji przedstawiony został w załączonym harmonogramie stanowiącym integralną część niniejszego programu.

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ I PRZEDSIĘWZIĘĆ

1. ZAPEWNIENIE PORZĄDKU PUBLICZNEGO

Rodzaj zagrożenia	Cele działania	Podjęmowane przedsięwzięcia	Podmioty współpracujące w realizacji
Zakłócanie spokoju oraz nieporządek podczas imprez masowych, w tym imprez sportowych	Znaczne ograniczenie negatywnych zachowań	Współdziałanie służb porządkowych zabezpieczających imprezę i ich odpowiednia liczebność	Organizator imprezy, Policja
		Przeciwdziałanie wnoszeniu na teren imprezy alkoholu i niebezpiecznych przedmiotów	
	Zapobieganie powstawaniu nieporządku i zaśmiecania	Zapewnienie możliwości korzystania przez uczestników imprezy z toalet	Organizator imprezy, właściciel, zarządca nieruchomości
		Zapewnienie koszy na śmieci	
		Usuwanie odpadów powstałych w trakcie imprezy	
	Rozboje i wybryki chuligańskie	Zmniejszenie ilości czynów karalnych popełnionych przez młodzież	Reagowanie na przypadki zakłócania porządku publicznego
Informowanie o naruszeniach porządku rodziców i szkoły			
Zatrzymanie sprawców naruszeń porządku i przekazywanie ich opiekunom			
Edukacja prawna dzieci i młodzieży w zakresie czynów karalnych			
Zorganizowanie młodzieży alternatywnych zajęć		Patrolowanie rejonów szkół i miejsc gromadzenia się młodzieży	Policja
		Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży przez placówki kulturalno – oświatowe, szkoły, kluby, świetlice	Placówki kulturalne, dyrekcje szkół

Spożywanie alkoholu w miejscach publicznych	Respektowanie spokoju i porządku w miejscach publicznych	Egzekwowanie ścisłego przestrzegania sprzedaży alkoholu nieletnim i osobom nietrzeźwym	Policja, komisje ds. rozwiązywania problemów alkoholowych, placówki handlowe, samorządy gminne
		Stosowanie represji wobec osób spożywających alkohol przy punktach sprzedaży oraz innych miejscach publicznych	
		Egzekwowanie od właścicieli sklepów przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	
		Cofanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu w przypadkach powtarzających się naruszeń ww. ustawy lub naruszeń spokoju i porządku publicznego	
		Kontrola placówek handlowych sprzedających napoje alkoholowe	
Brak czystości i nieporządek w miejscach publicznych	Poprawa estetyki ulic, osiedli, wsi	Kontrola stanu oznakowania nazw ulic i placów	Przedsiębiorstwo Komunalne, PZD, WZD, Samorządy gminne
		Kontrola, porządkowanie, naprawa dróg i chodników	
		Kontrola, uporządkowanie przystanków MPK, PKS, zatok postojowych	
	Likwidacja „dzikich wysypisk”	Lokalizacja dzikich wysypisk, umieszczanie tablic informacyjnych w miejscach występowania wysypisk	Przedsiębiorstwo Komunalne, Samorządy gminne, Policja, Straż Leśna
		Kontrola rejonów powstawania dzikich wysypisk	
		Kontrola właścicieli nieruchomości pod względem zawierania umów na wywóz nieczystości	
Sprzedaż wyrobów alkoholowych i tytoniowych bez akcyzy	Ograniczenie nielegalnej sprzedaży	Kontrola i likwidacja „handlu okrężnego”	Urząd Skarbowy, Policja, Samorządy gminne

Sprzedż wyrobów alkoholowych i tytoniowych bez akcyzy	Ograniczenie nielegalnej sprzedaży	Kontrola i likwidacja „handlu okrężnego”	Urząd Skarbowy, Policja, Samorzady gminne

2. DZIAŁALNOŚĆ PREWENCYJNO – WYCHOWAWCZA

Przestępczość uciążliwa dla społeczeństwa w kategoriach: - kradzieże, - kradzież z włamaniem, - bójk i pobicia, - kradzież samochodów, - rozbój i wymuszenia rozbójnicze	Ograniczenie liczby zdarzeń przestępczych	Prowadzenie policyjnych działań rozpoznawczych i prewencyjnych	Policja
		Patrolowanie miejsc zagrożonych na podstawie mapy zagrożeń	Policja
		Współdziałanie z firmami ochrony mienia i osób, zapewnienie wymiany i prawidłowego obiegu informacji	Firmy ochroniarskie
		Organizowanie parkingów strzeżonych wspólnie z zarządcami terenu (administracje, spółdzielnie)	Samorząd gminny i powiatowy, podmioty gospodarcze
		Prowadzenie akcji znakowania przedmiotów wartościowych i mienia ruchomego metodą ultrafioletową – rejestracja przedmiotów	Policja
	Poprawa poczucia bezpieczeństwa obywateli	Usprawnienie reakcji służb dyżurujących na zgłoszenia obywateli	Policja, Telewizja kablowa
		Rzeczoznawstwo informacji o telefonie zaufania	
	Zacieśnienie współpracy pomiędzy dzielnicowymi a mieszkańcami	Propagowanie przez media programu np. „ Nasz dzielnicowy, sąsiedzkie czuwanie” itp.	Policja, Rady Osiedlowe, szkoły, media lokalne, zakłady pracy
		Edukacja społeczeństwa w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom z wykorzystaniem mediów i spotkań bezpośrednich w szkołach, samorządach, zakładach pracy.	
	Patologie wśród dzieci i młodzieży z uwzględnieniem narkomanii	Ograniczenie przestępczości narkotykowej	Szkolenie kadry pedagogicznej i rodziców w rozpoznawaniu środków odurzających oraz objawów zażywania narkotyków
Współpraca Policji i Szkół (prelekcje, informacje, i adresy instytucji świadczących pomoc, ulotki propagandowe itp.)			Policja, Pedagodzy szkolni, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Bursa Szkolna
Prowadzenie akcji sprawdzania szkół na obecność narkotyków przy pomocy psów policyjnych			Policja
Działania policyjne ukierunkowane na rozpoznanie dealerów w szkołach i poza nią, w tym w lokalach grupujących młodzież i ich eliminowanie. Eliminowanie czynnych grup narkomanów. Wprowadzenie identyfikatorów.			Policja, Szkoły
Brak zorganizowanych zajęć pozaszkolnych – potencjalne źródło patologii	Organizacja wolnego czasu dzieci i młodzieży w ramach szkoły i placówek o charakterze rekreacyjno - wychowawczym	Organizacja zajęć pozalekcyjnych w szkołach	Dyrektorzy szkół, Kluby Sportowe, Domy Kultury, organizacje pozarządowe
		Udostępnianie sal i obiektów sportowych	
		Świetlice szkolne i środowiskowe	
		Organizacja imprez sportowo - turystycznych	
Dotyczące przemocy w rodzinie	Stopniowa eliminacja przemocy	Analiza statystycznych danych dotyczących ilości zgłaszanych faktów zaistnienia przemocy	Policja, PCPR, MOPS, GOPS, Szkoły, media lokalne

	w rodzinie	Prowadzenie działalności informacyjnej dla osób będących ofiarami przemocy w rodzinie	
		Kampania na rzecz przeciwdziałania przemocy i demoralizacji	

3. BEZPIECZEŃSTWO KOMUNIKACYJNE

Udział kierowców w wypadkach drogowych	Zmniejszenie liczby wypadków drogowych	Prowadzenie bieżącej analizy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i wykorzystywanie jej przy dyslokacji służb patrolowych	Policja
		Typowanie miejsc szczególnie niebezpiecznych w ruchu drogowym i ich odpowiedniego oznakowania	Policja, PZD
		Modernizacja skrzyżowań wraz z budową sygnalizacji świetlnej	PZD, Zarządcy dróg
		Działania kontrolne transportu ciężarowego i autobusów, badanie ich stanu technicznego, wpływu na jakość dróg i środowisko naturalne	Policja
		Organizacja akcji bezpłatnego ustawiania świateł i kontroli stanu technicznego pojazdów osobowych, emisji spalin	Stacje diagnostyczne
		Okresowe przeglądy oraz przecinka i wycinka drzew stanowiących zagrożenie w ruchu drogowym.	Zarządcy dróg
		Propagowanie bezpiecznych zachowań wśród kierowców	Policja, masmedia
		Upowszechnianie zmian w prawie o ruchu drogowym i aktach wykonawczych	
Udział pieszych (w tym dzieci) w wypadkach drogowych	Poprawa bezpieczeństwa pieszych uczestników ruchu drogowego	Sporządzanie map zagrożeń i ich aktualizacja	Policja
		Zorganizowanie i przeprowadzenie kampanii pod nazwą: „Bezpieczne dojście do szkoły”: - opracowanie tras dojścia dzieci do szkół, - oznakowanie wyżej wymienionych tras, - wykonanie progów zwalniających na wyznaczonych trasach	Policja, zarządcy dróg, Dyrekcje szkół, Samorządy gminne
		Propagowanie ulotek dotyczących zachowania się na drogach	

		Organizowanie konkursów i imprez propagujących znajomość przepisów ruchu drogowego wśród młodzieży szkolnej	Samorząd powiatowy, Policja
		Organizowanie Powiatowego Turnieju o „Bezpieczeństwie Ruchu Drogowego” dla młodzieży szkół podstawowych, gimnazjalnych i liceów	
		Czynienie starań by uwzględnić interes osób niepełnosprawnych jako uczestników ruchu pieszego i kołowego	
Nietrzeźwość wśród uczestników ruchu	Eliminowanie z ruchu nietrzeźwych uczestników	Prowadzenie akcji pn.: - „Tydzień trzeźwości na drogach” - „Pomiar”	Policja, masmedia, Ośrodki Kształcenia Kierowców
		Propagowanie przez Policję w mediach właściwej postawy uczestników ruchu wobec alkoholu	
		Prowadzenie działalności edukacyjnej w przedszkolach i szkołach	
Negatywne zjawiska w transporcie drogowym i kolejowym oraz w zakresie eksploatacji pojazdów	Zapobieganie wypadkom i katastrofom z udziałem niebezpiecznych środków chemicznych	Prowadzenie monitoringu przewozu materiałów niebezpiecznych na drogach powiatowych, wojewódzkich i krajowych	Policja, KP PSP